

“KUPLJENE OCJENE” NE POLAŽU MATURU

KRATAK VODIČ KROZ KORUPCIJU U OBRAZOVANJU

Prevara Korupcija

Korupcija

je društvena pojava koja se kosi sa *pravilima etike (morala)*, a definiše se kao zloupotreba javnih ovlašćenja za privatnu korist. **Akadska prevara** je jedan od oblika korupcije, a podrazumijeva kršenje pravila studentskog i učeničkog *integriteta*, radi postizanja određenog cilja – dobijanja bolje ocjene, polaganja ispita, upisa u školu/fakultet, itd.

Etika

je nauka o moralu koja definiše smisao i ciljeve morala, kriterijume za određivanje moralnog ponašanja. Zbog individualnih razlika u shvatanju dobrog i lošeg, to jest moralnog i nemoralnog, kada ocjenjuješ moralnost ili etičnost svojih postupaka, prvo se zapitaj: Kako bih se osjećao/la da neko drugi to uradi?

Integritet

potpunost, nedjeljivost – je bezuslovno poštovanje svojih moralnih normi uvijek i u svakom trenutku.

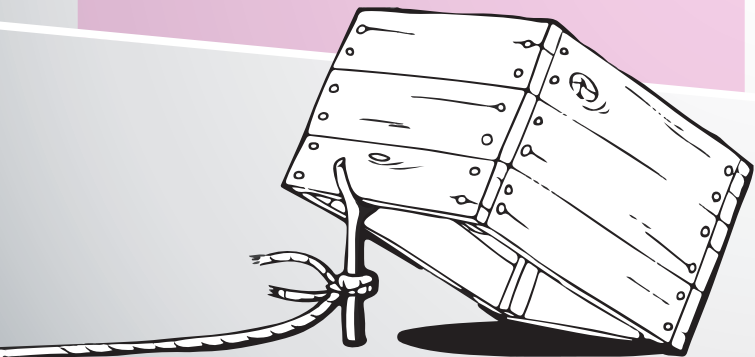
Kada korupcija i akademska prevara mogu da se jave ?

Pri upisu u školu – najčešći oblici su: prepisivanje na prijemnim ispitima, podmićivanje članova komisije ili korišćenje uticaja (poslovnog, političkog, rođaćkog ili prijateljskog).

Pri usmenim/pisanim ispitivanjima – najčešći oblici su: prepisivanje, kupovina ocjena, podmićivanje profesora.

Pri izradi pisanih zadataka i pisanja sastava – najčešći oblik korupcije je plagiranje.

U opštem odnosu između profesora i učenika – najčešći oblici korupcije su trgovina uticajem, nepotizam, uslovljavanje ocjene kupovinom određene literature.

Plagiranje

je prisvajanje tuđeg pisanog, umjetničkog ili drugog kreativnog djela, djelimično ili potpuno, bez navođenja imena autora originala. Kada iskoristite tuđi pismeni zadatak, ili prepisete neku rečenicu iz knjige, bez navođenja odakle ste preuzeli rečenicu (citat), kršite pravo drugog autora i pravila školovanja.

Svaki učenik/ca zaslužuje da sam bude autor i da mu autorska prava budu zaštićena.

Prepisivanje

je najčešći oblik akademske prevare, koji kasnije vodi korupciji. Bilo da se radi o prepisivanju sa klupe, od druga ili preko tehničkih pomagala (telefon, „bubice“, iPod i sl), prepisivanjem kradete nečije tuđe znanje i pripisujete ga sebi.

Svaki učenik/ca treba biti ocijenjen/a SAMO na osnovu svog, a ne tuđeg znanja.

Kupovina ocjena

i podmićivanje profesora je oblik korupcije, a takođe i krivično djelo. Kupujući ocjenu, ne kupujete i znanje koje će vam kasnije trebati. Kupujući ocjenu, unižavate njenu vrijednost, vrijednost diplome i ugled škole koju pohađate.

Svaki učenik/ca ima obavezu da štiti ugled svoje škole i vrijednost svoje diplome - OCJENA SE STIČE SAMO ZNANJEM I TRUDOM.

Trgovina uticajem

je oblik korupcije gdje profesor daje ocjenu učeniku zbog pritiska ili obećane usluge od strane učenika ili njegovih roditelja.

Svaki učenik/ca treba biti ocijenjen/a SAMO na osnovu znanja.

Nepotizam

je favorizovanje učenika/ca na osnovu prijateljskih i rođачkih veza profesora sa učenikom ili njegovom porodicom. Favorizovanjem nekog učenika/ca, profesor krši etička pravila, koja je dužan da poštuje i krši prava ostalih učenika.

Svaki učenik/ca ima pravo na svoje dostojanstvo i jednak tretman.

Uslovljavanje ocjene

kupovinom određene literature i pomagala – ovo je takođe čest oblik korupcije, gdje profesori zahtijevaju od učenika da kupe određenu novu literaturu ili pomagala za nastavu, iako učenik već posjeduje osnovnu literaturu ili ima pozajmljenu.

Svaki učenik/ca ima pravo da uči iz kupljene, ali i iz pozajmljene ili dobijene knjige.

Zašto
je bitno
poštovati
etička
pravila

Zbog buduće profesije.

Zbog ličnog ugleda i dostojanstva. Kakvo je tvoje mišljenje o ljudima koji primaju mito, varaju i krađu? Ukoliko ne čuvaš svoj integritet, stvaraš lošu sliku o sebi u društvu.

Zbog ugleda škole u koju ideš. Ako škola dopušta da njeni učenici varaju pri upisu, na ispitivanjima i dobijaju ocjene koje ne zaslužuju, učenici te škole će se teško upisati na željeni fakultet, a njihova diploma neće biti cijenjena.

Zbog tvog znanja. Možeš kupiti ocjenu, diplomu, mjesto u školi - ali nećeš imati znanje koje ti je potrebno u budućem školovanju, na budućem poslu, u svakodnevnom životu.

Zbog sankcija. Ako kršiš pravila škole možeš biti opomenut, ukoren ili isključen iz škole.

Šta TI
možeš
da uradiš
DA ZAUSTAVIŠ
korupciju

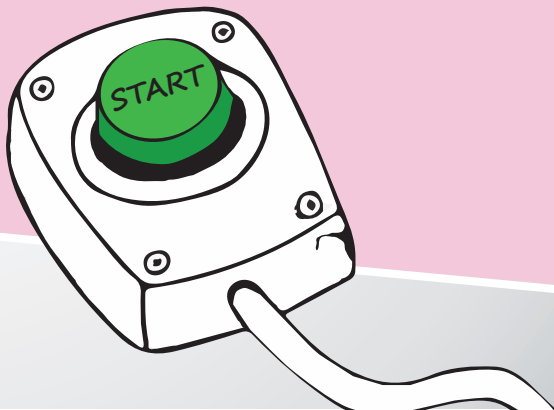

Razgovaraj sa prijateljima. Objasni im zašto je pogrešno prepisivati, varati i plagirati. Motiviraj ih da više uče i ponudi im pomoć pri učenju, a ne tokom ispitivanja.

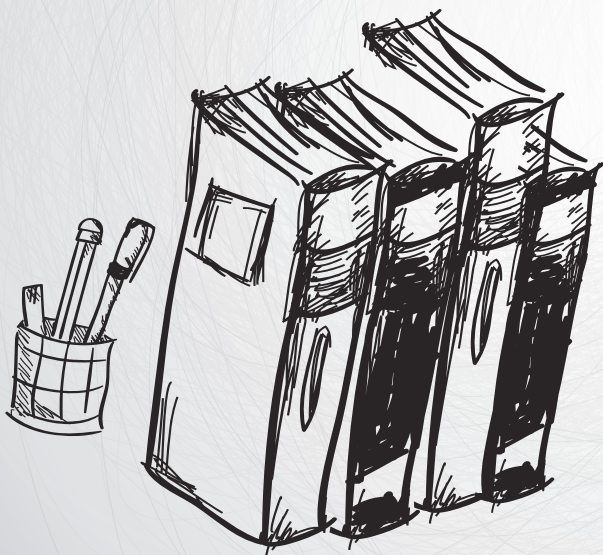
Razgovaraj sa profesorom. Pitaj ga o pravilima na njegovom času, kriterijumima ocjenjivanja i mogućim načinima odgovaranja.

Potraži pomoć u učenju. Ako je neko gradivo previše obimno, ili teško za razumjeti, pitaj roditelje, prijatelje ili profesora da ti pomognu da naučiš. Tako nećeš imati potrebu da prepíšeš, moliš za ocjenu ili je kupuješ.

Prijavi kršenje pravila. Ako učenici iz tvog odjeljenja prepisuju, ili plagiraju – ispitivanje može biti poništeno u cjelosti – tako da i ti gubiš dobru ocjenu koju si zaslužio. Zaštiti svoje znanje – prijavi kršenje pravila profesoru.

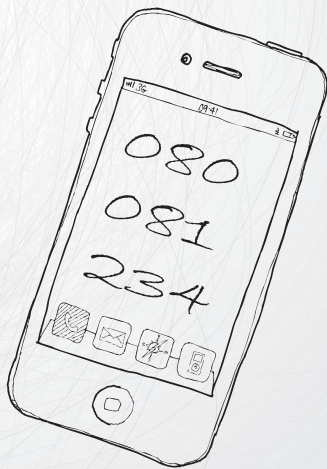

! Prijavi korupciju

Ukoliko smatraš da se u školi krše tvoja prava, da se nejednako tretiraju učenici, prima mito ili vrši pritisak da kupiš određenu literaturu i pomagala obavezno to prijavi!

Korupciju možeš prijaviti

direktoru
svoje škole ili
Ministarstvu
prosvjete
Crne Gore na broj

080/081-234

Integritet Znanje

dizajn brošure: BOZIDAR KANEZIC

O projektu

Ova brošura je dio projekta „Jačanje ličnog integriteta mladih“, koji predstavlja novitet kada je u pitanju pristup edukaciji srednjoškolaca/ki o nekim društvenim temama – u ovom slučaju o borbi protiv korupcije, jačanju povjerenja u državne institucije i vladavinu prava. Sve aktivnosti projekta koriste metode neformalne edukacije, ali na jedan inovativan i kreativan način – upotrebom interaktivnih radionica, gdje će sami srednjoškolci i srednjoškolke zajedno sa predavačima kreirati, producirati i glumiti u njima, a putem video zapisa podijeliti kreirane materijale sa svojim vršnjacima, ali i budućim generacijama učenika.

"KUPLJENE OCJENE" NE POLAŽU MATURU

Brošura predstavlja dio projekta
"Jačanje ličnog integriteta mladih",
koji sprovodi NVO Juventas,
u partnerstvu sa NVO Atak.

Cilj projekta se odnosi na poboljšanje ličnog integriteta
mladih u Crnoj Gori uzrasta od 14-18 godina u pogledu
povećanja njihove spremnosti da prijave koruptivna djela i
da se ponašaju u skladu sa zakonom.

Projekat je finansiran od strane Komisije za raspodjelu
djela prihoda od igara na sreću 2012.

AKTIVNA TEATRALNA AKTIVNA KOMPAKATNA

ATAK

